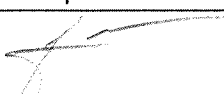

Smernica č.: 5/2019

**Postup Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. pri povinnostiach
vyplývajúcich zo zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov
protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
v platnom znení**

VP/S-5/2018/ÚR	Vypracoval:	Schválil:	Dátum/účinnosť:
Meno a priezvisko	JUDr. Karol Vojtko	Ing. Jaroslav Mačejovský	01.03.2019
Funkcia:	právník	riaditeľ	
Podpis:			

Revízia	0		
---------	---	--	--

Článok I

Úvodné ustanovenia

1. Táto smernica je vypracovaná z dôvodu povinností Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. vyplývajúcich zo zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „**zákon č. 54/2019 Z.z.**“) a povinnosti Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. ako zamestnávateľa, ktorý zamestnáva viac ako 50 zamestnancov vypracovať vnútorný predpis a vytvoriť vnútorný mechanizmus vybavovania oznámení podľa predmetného zákona.
2. Táto smernica upravuje postupy pri prijímaní, vybavovaní a evidovaní oznámení protispoločenskej činnosti v Nemocnici s poliklinikou Brezno, n.o., ako aj práva zamestnancov Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. oznamovať protispoločenskú činnosť, o ktorej sa dozvedeli v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia, funkcie alebo v súvislosti s činnosťou vo verejnom záujme.

Článok II

Účel smernice a vymedzenie niektorých pojmov

1. Účelom tejto smernice je ochrana zamestnancov Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „**protispoločenská činnosť**“), o ktorej sa zamestnanec dozvedel v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia, funkcie alebo v súvislosti s činnosťou vo verejnom záujme.
2. Oznamovanie protispoločenskej činnosti sa nepovažuje za porušenie zmluvnej povinnosti zachovávať mlčanlivosť ani za porušenie povinnosti zachovávať mlčanlivosť podľa osobitných predpisov, ak ide o povinnosť vyplývajúcu z výkonu zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie a nejde o povinnosť mlčanlivosti v súvislosti s ochranou utajovaných skutočností, poštového tajomstva, obchodného tajomstva, bankového tajomstva, telekomunikačného tajomstva alebo daňového tajomstva, ochranou dôverných štatistických údajov, nejde o povinnosť mlčanlivosti v súvislosti s poskytovaním a prístupňovaním údajov zo zdravotnej dokumentácie, o povinnosť mlčanlivosti príslušníkov spravodajských služieb alebo o povinnosť mlčanlivosti pri poskytovaní právnych služieb.
3. Na účely tejto smernice sa rozumie:
 - a) **závažnou protispoločenskou činnosťou:**
 - trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 až 263 Trestného zákona, trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 až 268 Trestného zákona, trestné činy verejných činiteľov podľa § 326 až 327a Trestného zákona alebo trestné činy korupcie podľa § 328 až 336b Trestného zákona,
 - trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky,
 - správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom, alebo
 - správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 eur;
 - b) **oznamovateľom:** fyzická osoba, ktorá v dobrej viere urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia, úradu alebo zamestnávateľovi; za oznamovateľa sa považuje aj blízka osoba oznamovateľa, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi ako oznamovateľ, k zamestnávateľovi, ktorý je závislou osobou vo vzťahu k zamestnávateľovi oznamovateľa alebo k zamestnávateľovi, ktorý je založený alebo zriadený zamestnávateľom oznamovateľa;

- c) **oznámením:** uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo v súvislosti s činnosťou vo verejnom záujme a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti;
- d) **kvalifikovaným oznámením:** oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatela;
- e) **pracovnoprávnym vzťahom:** pracovný pomer, obdobný pracovný vzťah, štátnozamestnanecký pomer alebo služobný pomer;
- f) **zamestnávateľom:** osoba, ktorá zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu v pracovnoprávnom vzťahu; na účely tejto smernice je to Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o.;
- g) **orgánom verejnej moci:**
- štátny orgán, obec, vyšší územný celok,
 - právnická osoba zriadená zákonom a právnická osoba zriadená štátom, obcou alebo vyšším územným celkom podľa osobitného predpisu,
 - právnická osoba založená osobou uvedenou v prvej alebo druhej odrážke tohto písmena,
 - právnická osoba, ktorej zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach v oblasti verejnej správy;
- h) **konaním v dobrej viere:** konanie fyzickej osoby, ktorá vzhľadom na okolnosti, ktoré sú jej známe, a vedomosti, ktoré v čase oznámenia má, sa odôvodnene domnieva, že uvádzané skutočnosti sú pravdivé; v pochybnostiach sa konanie považuje za konanie v dobrej viere, dovtedy, kým sa nepreukáže opak;
- i) **zodpovednou osobou** osoba, ktorú určí zamestnávateľ, a ktorá plní úlohy zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z.z. Ak je zodpovedná osoba zamestnancom zamestnávateľa, musí byť v priamej podriadenosti štatutárneho orgánu zamestnávateľa. Je viazaná len pokynmi štatutárneho orgánu zamestnávateľa. Zamestnávateľ nesmie zodpovednú osobu postihovať za výkon jej úloh; ak je zodpovednou osobou organizačná zložka, nesmie postihovať zamestnancov, ktorí sú do nej zaradení. Zamestnávateľ je povinný poskytnúť zodpovednej osobe pri plnení jej úloh potrebnú súčinnosť; najmä je povinný jej poskytnúť dostatočné prostriedky potrebné na plnenie týchto úloh a prístup k osobným údajom a dokumentom. Zamestnávateľ je tiež povinný priebežne zabezpečovať udržiavanie odborných predpokladov zodpovednej osoby. **Zodpovednou osobou zamestnávateľa je:** JUDr. Karol Vojtko, nemocničný právnik, oznamovatel@nspbr.sk.

Článok III

Spôsoby podávania oznámení

1. Oznámenia podľa tejto smernice možno podávať:
 - a) mailom na mailovú adresu: oznamovatel@nspbr.sk – k dispozícii 24 hodín denne alebo
 - b) písomne zodpovednej osobe na právne oddelenie, 7. poschodie Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. alebo do podateľne Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o., ktorá je povinná doručené oznámenie bezodkladne odovzdať zodpovednej osobe;
2. Oznámenia v uzatvorenej obálke musia mať označenie „Neotvárať – oznámenie pre zodpovednú osobu“.
3. Oznámenia prijaté elektronickou formou, ktoré prijala osoba odlišná od zodpovednej osoby, je táto osoba povinná bezodkladne postúpiť na vybavenie zodpovednej osobe.
4. Touto formou je možné podať aj anonymné oznámenie.

Článok IV Preverovanie oznámení a oprávnenia zodpovednej osoby

1. Na preverovanie oznámení je príslušná zodpovedná osoba Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o.
2. Zodpovedná osoba je povinná prijať každé oznámenie.
3. Pri prešetrovaní oznámenia vychádza z jeho obsahu, bez ohľadu na jeho označenie.
4. Ak z obsahu oznámenia vyplýva, že oznámením podľa zákona č. 54/2019 Z.z. je iba časť tohto oznámenia, podľa tejto smernice sa prešetrí iba príslušná časť oznámenia. Zvyšné časti oznámenia sa vybavujú podľa režimu, pod ktorý spadajú (napr. sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v platnom znení).
5. Pokiaľ z obsahu oznámenia vyplynie skutočnosť, že nejde o oznámenie podľa tejto smernice a na vybavenie oznámenia je príslušný iný orgán, zodpovedná osoba oznámenie bezodkladne postúpi príslušnému orgánu. O tejto skutočnosti bezodkladne informuje podávateľa oznámenia.
6. Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie najneskôr do 90 kalendárnych dní od jeho prijatia.
7. V odôvodnených prípadoch môže zodpovedná osoba lehotu uvedenú v predchádzajúcom odseku predĺžiť, a to najviac o ďalších 30 dní. O tejto skutočnosti ako aj o dôvodoch predĺženia lehoty je povinná bezodkladne informovať oznamovateľa, pokiaľ nejde o anonymné oznámenie.
8. Za preverenie oznámenia sa považuje aj postúpenie veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov.
9. Pokiaľ oznámenie smeruje voči konkrétnemu zamestnancovi alebo štatutárnemu zástupcovi zamestnávateľa, zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu oboznámi tohto zamestnanca alebo štatutárneho zástupcu s obsahom oznámenia a umožní mu vyjadriť sa k nemu, ako aj predložiť doklady, písomnosti a iné informácie potrebné na spoľahlivé preverenie veci.
10. Pri preverovaní neanonymných oznámení je však zodpovedná osoba povinná zachovávať mlčanlivosť o totožnosti osoby, ktorá podala oznámenie.
11. Pri preverovaní oznámenia je zodpovedná osoba oprávnená v potrebnom rozsahu vyzvať oznamovateľa, ako aj zamestnávateľa, dotknutého zamestnanca či štatutárneho zástupcu na spoluprácu pri preverovaní oznámenia spolu s určením primeranej lehoty na poskytnutie súčinnosti.
12. O výsledku preverenia oznámenia vyhotoví zodpovedná osoba písomný záznam, v ktorom zhrnie skutočnosti, na ktoré upozornil oznamovateľ a vyjadrí sa ku každej skutočnosti.
13. Zodpovedná osoba v mene zamestnávateľa je povinná oznámiť oznamovateľovi výsledok preverenia oznámenia a opatrenia, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, do desiatich dní od preverenia oznámenia. Ak bolo preverenie oznámenia skončené postúpením veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov, zodpovedná osoba si vyžiada výsledok vybavenia v rozsahu, ako to umožňuje osobitný predpis a do desiatich dní od doručenia tohto výsledku s ním oboznámi aj oznamovateľa.
14. Z preverovania oznámenia je vylúčená zodpovedná osoba v prípade že:
 - oznámenie smeruje priamo voči zodpovednej osobe alebo
 - vzhľadom na skutočnosti uvádzané v oznámení možno mať pochybnosti o nezaujatosti zodpovednej osoby vzhľadom na vzťah zodpovednej osoby k preverovanej veci;
15. Podanie oznámenia sa nesmie stať podnetom ani dôvodom na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by oznamovateľovi spôsobili akúkoľvek ujmu.

16. Pokiaľ sa pri preverovaní oznámenia preukáže, že došlo k spáchaniu trestného činu, zodpovedná osoba je túto skutočnosť povinná oznámiť orgánom činným v trestnom konaní.

Článok V **Evidencia oznámení**

1. Zodpovedná osoba je povinná viesť evidenciu oznámení, v ktorej zaznamenáva nasledujúce údaje:
 - a) dátum doručenia oznámenia,
 - b) meno, priezvisko a adresu pobytu oznamovateľa; v prípade anonymného podnetu sa uvedie iba poznámka, že ide o anonymný podnet,
 - c) predmet oznámenia,
 - d) výsledok preverenia oznámenia,
 - e) dátum skončenia preverenia oznámenia;
2. Každé novoprijaté oznámenie je zodpovedná osoba povinná bezodkladne zaevidovať v evidencii oznámení pod číslom oznámenia, ktoré pozostáva z poradového čísla oznámenia a roku doručenia. Zodpovedná osoba si vyžiada číslo z podacieho denníka pre každé doručené oznámenie, ktoré nebolo doručené na podateľňu Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. osobne alebo poštou. V prípade anonymného oznámenia zodpovedná osoba zaeviduje oznámenie na podateľni ako „anonymne oznámenie zákon č. 54/2019 Z.z.“.
3. Evidencia oznámení je súčasťou registratúry Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. a eviduje sa oddelene pod jednou registratúrnou značkou a uchováva sa 3 roky odo dňa doručenia oznámenia.

Článok VI **Poskytovanie ochrany**

1. Ochrana oznamovateľa bude poskytovaná v závislosti od toho, či oznámenie robí smerom navonok vo forme trestného oznámenia alebo podnetu na začatie konania o správnom delikte alebo či oznámenie podal smerom dovnútra zamestnávateľa v rámci stanoveného vnútorného systému – článok VII tejto smernice.
2. Poskytnutie ochrany oznamovateľovi v rámci trestného konania je podrobne upravené v § 3 a 4 zákona č. 54/2019 Z.z.
3. Poskytnutie ochrany oznamovateľovi v rámci konania o správnom delikte je podrobne upravené v § 5 a 6 zákona č. 54/2019 Z.z.
4. Oznamovateľ, ktorý urobil kvalifikované oznámenie, a ten, voči komu bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu, majú právo na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu.
5. V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej aj len „úrad“) za oznamovateľa uhradiť náklady na advokáta alebo iného právneho zástupcu, ak ho potreboval v súvislosti s urobením oznámenia.

Článok VII **Ochrana oznamovateľa pri oznamovaní závažnej protispoločenskej činnosti**

1. Zamestnávateľ môže urobiť právny úkon alebo vydať rozhodnutie v pracovnoprávnom vzťahu (ďalej len „pracovnoprávny úkon“) voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý nedal súhlas, len

so súhlasom Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti; voči chránenému oznamovateľovi, ktorým je profesionálny vojak, sa súhlas úradu vyžaduje, len ak tak ustanovuje osobitný predpis. Súhlas úradu sa nevyžaduje, ak sa pracovnoprávnym úkonom priznáva nárok alebo ak ide o pracovnoprávny úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia zamestnávateľa.

2. Zamestnávateľ podáva žiadosť o udelenie súhlasu úradu. Žiadosť o udelenie súhlasu obsahuje:
 - a) označenie zamestnávateľa,
 - b) meno, priezvisko, dátum narodenia a pobyt chráneného oznamovateľa,
 - c) označenie pracovnoprávneho úkonu, na ktorý sa žiada súhlas úradu,
 - d) odôvodnenie potreby vykonania pracovnoprávneho úkonu.
3. Úrad pred vydaním rozhodnutia o žiadosti o udelenie súhlasu umožní chránenému oznamovateľovi vyjadriť sa v primeranej lehote k navrhovanému pracovnoprávnemu úkonu.
4. V jednoduchých veciach, najmä ak možno rozhodnúť len na základe žiadosti zamestnávateľa a vyjadrenia chráneného oznamovateľa, úrad rozhodne o žiadosti o udelenie súhlasu bezodkladne. V ostatných veciach rozhodne úrad do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti o udelenie súhlasu.
5. Úrad udelí súhlas s navrhovaným pracovnoprávnym úkonom zamestnávateľa voči chránenému oznamovateľovi, len ak zamestnávateľ preukáže, že navrhovaný pracovnoprávny úkon nemá žiadnu príčinnú súvislosť s kvalifikovaným oznámením, inak žiadosť o udelenie súhlasu zamietne.
6. Proti rozhodnutiu úradu o žiadosti o udelenie súhlasu nemožno podať odvolanie.
7. Od podania žiadosti zamestnávateľa o udelenie súhlasu úradu do právoplatného rozhodnutia o žiadosti o udelenie súhlasu zamestnávateľovi lehoty a skúšobné doby podľa osobitných predpisov neplynú.
8. Právny úkon, na ktorý úrad neudelil súhlas, je neplatný.
9. Ochrana oznamovateľa poskytovaná podľa tohto článku smernice zaniká:
 - a) doručením písomného oznámenia chráneného oznamovateľa o vzdaní sa ochrany úradu,
 - b) skončením alebo zánikom pracovnoprávneho vzťahu chráneného oznamovateľa,
 - c) uplynutím troch rokov od skončenia trestného konania alebo konania o správnom delikte; ochrana však nezaniká, ak sa trestné konanie skončí postúpením veci inému orgánu,
 - d) odsúdením chráneného oznamovateľa za trestný čin krivého obvinenia alebo za trestný čin krivej výpovede a krivej prisahy v súvislosti s urobením kvalifikovaného oznámenia, alebo
 - e) doručením písomného oznámenia orgánu, ktorý poskytol ochranu, zamestnávateľovi, ak sa preukáže, že kvalifikované oznámenie nie je konaním v dobrej viere;
10. Zánik ochrany podľa odseku 9 písm. a) úrad bezodkladne písomne oznámi zamestnávateľovi a orgánu, ktorý poskytol ochranu. Zánik ochrany podľa odseku 9 písm. b) zamestnávateľ bezodkladne písomne oznámi úradu a orgánu, ktorý poskytol ochranu. Zánik ochrany podľa odseku 9 písm. c) alebo písm. d) orgán, ktorý poskytol ochranu, bezodkladne písomne oznámi úradu, zamestnávateľovi a chránenému oznamovateľovi. Zánik ochrany podľa odseku 9 písm. e) orgán, ktorý poskytol ochranu, bezodkladne písomne oznámi úradu a chránenému oznamovateľovi.

Článok VIII

Pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu

1. Ak sa oznamovateľ domnieva, že v súvislosti s oznámením bol voči nemu urobený pracovnoprávny úkon, s ktorým nesúhlasí, môže požiadať úrad do 15 dní odo dňa, keď sa dozvedel o pracovnoprávnom úkone, o pozastavenie účinnosti tohto pracovnoprávneho úkonu.
2. Úrad bezodkladne pozastaví účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa odseku 1, ak bola dodržaná lehota podľa odseku 1 a ak zamestnávateľ v primeranej lehote určenej úradom nepreukáže, že pracovnoprávny úkon nemá príčinnú súvislosť s oznámením. Úrad vydá potvrdenie o pozastavení účinnosti pracovnoprávneho úkonu a doručí ho zamestnávateľovi a oznamovateľovi.
3. V potvrdení podľa odseku 2 sa uvedie meno, priezvisko, dátum narodenia a pobyt oznamovateľa, označenie zamestnávateľa a pracovnoprávny úkon, ktorého účinnosť je pozastavená. Ak úrad nevyhovie žiadosti podľa odseku 1, písomne oznámi oznamovateľovi dôvody, pre ktoré nepozastavil účinnosť pracovnoprávneho úkonu.
4. Pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu sa začína dňom doručenia potvrdenia podľa odseku 2 oznamovateľovi. Rozhodnutiu, ktoré je pracovnoprávnym úkonom, sa pozastavením účinnosti odkladá vykonateľnosť.
5. Úrad oznamovateľa pri doručení potvrdenia podľa odseku 2 písomne poučí o možnosti podať na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a s tým spojených následkoch podľa odseku 6.
6. Pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu sa skončí uplynutím 30 dní od doručenia potvrdenia podľa odseku 2 oznamovateľovi. Doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na súd počas tejto lehoty sa trvanie pozastavenia účinnosti pracovnoprávneho úkonu predlžuje až do nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia súdu o tomto návrhu.
7. Úrad bezodkladne pozastaví aj účinnosť pracovnoprávneho úkonu urobeného voči fyzickej osobe, ktorá zverejnila skutočnosti o protispoločenskej činnosti, o ktorých sa dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia, funkcie alebo činnosťou vo verejnom záujme, ak sa táto fyzická osoba mohla oprávnenne domnievať, že urobenie oznámenia by nevedlo k riadnemu prešetreniu oznámenia alebo by urobenie oznámenia mohlo viesť k jej postihu. Ustanovenia odsekov 1 až 6 sa použijú primerane.
8. Ustanovenia odsekov 1 až 6 sa primerane vzťahujú aj na blízku osobu oznamovateľa, na zodpovednú osobu a na zamestnancov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh zodpovednej osoby.

Článok IX

Ochrana osobných údajov uvedených v oznámení

1. Na účely vedenia evidencie oznámení je zamestnávateľ oprávnený spracúvať osobné údaje uvedené v oznámení v rozsahu: meno, priezvisko a adresa pobytu oznamovateľa, resp. aj ďalšie osobné údaje oznamovateľa, ktoré oznamovateľ sám v oznámení zverejnil.
2. Ďalej je zamestnávateľ oprávnený bez súhlasu oznamovateľa ako dotknutej fyzickej osoby spracúvať len osobné údaje:
 - a) ktoré už boli zverejnené v súlade so zákonom a prevádzkovateľ ich náležite označil ako zverejnené,
 - b) ktorých spracúvanie je nevyhnutné na ochranu práv a právom chránených záujmov prevádzkovateľa alebo tretej strany, najmä osobné údaje spracúvané v rámci ochrany majetku, finančných alebo iných záujmov prevádzkovateľa prostredníctvom kamier alebo osobných systémov; to však neplatí, ak pri takomto spracúvaní osobných údajov prevažujú základné práva a slobody dotknutej osoby, ktoré podliehajú ochrane podľa tohto zákona,

- c) spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na splnenie dôležitej úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo
- d) ide o osobitné kategórie osobných údajov, ktoré dotknutá osoba sama zverejnila alebo sú nevyhnutné pri uplatňovaní jej právneho nároku.

Článok X
Záverečné ustanovenia

1. Úrad môže poskytnúť oznamovateľovi, ktorý urobil kvalifikované oznámenie na základe jeho žiadosti o poskytnutie odmeny, odmenu, ktorej výška a podmienky udelenia sú upravené v § 9 zákona č. 54/2019 Z.z.
2. Táto smernica je dostupná všetkým zamestnancom Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. a verejnosti na webovej stránke nemocnice www.nspbr.sk a na jej intranete.
3. Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpisu.

V Brezne dňa 01.03.2019

Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o.
Ing. Jaroslav Mačejovský, riaditeľ

